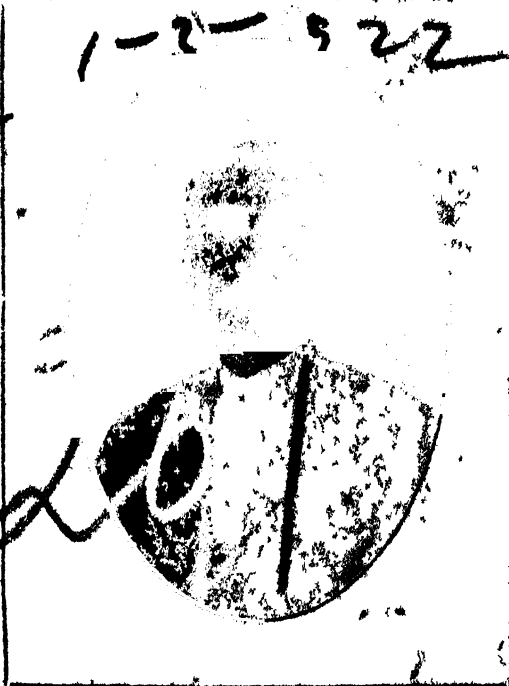
ત્રીજી ચો[illegible]

# "ડિકટેશન શિક્ષક" ભા. ૩





કિંમત ૦-૩-૦
પોસ્ટેજ જુદું.



છગનલાલ મોતીરામ શાહ.
"મુખગણિત શિક્ષક" વગેરેના કર્તા. શાહપોર—સુરત

બુકસેલર લલ્લુભાઈ નારણદાસ લીમડાચોક—સુરત.

# -: ત્રીજી ચોપડીનો :-

# ડિક્ટેશન શિક્ષક

## -: ભાગ ૩ :-


રચનાર—છગનલાલ મોતીરામ શાહ.

"મુખગણિત શિક્ષક" "ભૂગોળ શિક્ષક"
પ્રશ્નોત્તરમાળા વગેરેના કર્તા.



પ્રસિદ્ધ કર્તા—છગનલાલ મોતીરામ શાહ,

પ્રસિદ્ધ કરવાનું ઠેકાણું—શાહપોર–સુરત.

છાપનાર–નારાયણરાવ લક્ષ્મણરાવ નીકમ.

છાપવાનું ઠેકાણું–"શંકર" પ્રી. પ્રેસ ચઉટાના પુલપર–સુરત.

આવૃત્તિ ૪ થી.] [પ્રત ૧૨૦૦.




કિંમત ત્રણ આના.

અદ્યાપિ બહાર ન પડેલાં એવાં પુસ્તકો

એકવાર વાપરી ખાત્રી કરવા નમ્ર વિનંતી છે.

બીજા ધોરણ માટે અંકગણિતનાં મનોયત્ન ચાર આના.

## મુખગણિત શિક્ષક ભા. ૧ થી ૬.

| | | | |
|---|---|---|---|
| બાળવર્ગનો | ૦-૧-૬ | ત્રીજા ધોરણનો | ૦-૨-૦ |
| પહેલા ધોરણનો | ૦-૧-૯ | ચોથા ધોરણનો | ૦-૩-૦ |
| બીજા ધોરણનો | ૦-૨-૦ | પાંચમા ધોરણનો | ૦-૩-૦ |

# "ડિકટેશન શિક્ષક"

બાળપોથીથી પાંચમી ચોપડી સુધીનો જેમાં:—

૧] પાઠવાર અઘરા શબ્દો.

૨] જોડણીના એકજ સરખા નિયમવાળા શબ્દો.

૩] કઠિન મળતા શબ્દોની તારવણી.

૪] જોડાક્ષર. ૫] મળતા જોડાક્ષર.

૬] પરીક્ષાના ડિકટેશનમાં આવનાર શબ્દો

મુંબઇ ઈલાકાની ભૂગોળની } પ્રશ્નોત્તરમાળા ૪॥ આના.
હિંદુસ્તાનની ભૂગોળની } પ્રશ્નોત્તરમાળા ૪ આના.

ગુજરાતની સામાન્ય ભૂગોળની પ્રશ્નોત્તરમાળા ત્રણ આના.

સુરત જિલ્લાનો ભૂગોળ શિક્ષક ત્રણ આના.

સુરત જિલ્લાનો નકશો ચાર આના.

કર્તા:—છગનલાલ મોતીરામ શાહ. શાહપોર—સુરત.

# "ડિક્ટેશન શિક્ષક" માટે
# અભિપ્રાય.

**રા. સા. ગણપતરામ અનુપમરામ ત્રવાડી.**

**રાજકોટ મેલ ટ્રેનિંગ કોલેજના માજિ**
**પ્રિન્સિપાલ સાહેબ.**

તા. ૨૮-૬-૧૯૧૭ ના પત્રમાં લખે છે કે:—

"સલામ—તમારા તરફથી અવલોકનાર્થે "ડિક્ટેશન શિક્ષક" ભાગ ૧. ૨. નામનાં બે નાનાં પણ ઉપયોગી પુસ્તકો મળ્યાં. તે જોતાં જણાય છે કે તમારો આ શ્રમ બાળકો, શિક્ષકો અને કેટલેક દરજ્જે લેખકોને પણ અત્યંત ઉપયોગી થઈ પડશે. આ પુસ્તકોનો ઉપયોગ કરવાથી બાળકોને ઘણી ઓછી મહેનતે જોડણીનું સારૂં અને ચોક્કસ જ્ઞાન થશે. તમોએ વાચનમાળામાંથી ઘણા-ખરા મુશ્કેલીવાળા શબ્દો તારવ્યા છે, અને તેને વિવિધ રીતે ગોઠવી શિખનાર શિખવનાર ઉભયને સરળતા કરી આપી છે,

વળી સારા કાગળ, મોટા ટાઇપ અને શબ્દોના છુટા-પણાને લીધે એ પુસ્તકો આંખને આકર્ષક થાય તેવાં છે.

એકંદરે મારા ધારવા પ્રમાણે તમારાં પુસ્તકો શ્રુત લેખ-નના શિક્ષણમાં મદદગાર થઈ પડશે, તેથી કેળવણીની દ્રષ્ટિએ જોતાં તેને ટેક્સ્ટ બુકસ તરીકે સ્વીકારી શકાય તેવાં છે. એજ."

મહેરબાન કાઠિઆવાડના એજન્ટ ટુ ધિ ગવર્નર સાહેબ બહાદુરે હુકમ નં. ૪૧૭૧ તા. ૨૬-૭-૧૫થી

—: સુરત જિલ્લાનો :—

# "ભૂગોળ શિક્ષક"

એજન્સિની સર્વ સ્કૂલોમાં લાયબ્રેરી માટે મંજુર કર્યો છે.

---

ગુજરાતની સામાન્ય ભૂગોળની પ્રશ્નોત્તરમાળા વિષે.

**શ્રીયુત ભાઈચંદ પુંજાદાસ શાહ.**

મહીકાંઠા એજન્સિની ભૂગોળ વગેરેના કર્તા.

**સાદરા તાલુકા સ્કૂલના હેડમાસ્તર.**

પોતાના તા૦ ૧૫-૭-૧૫ ના પત્રમાં લખે છે કે:—

"ત્રીજા ધોરણના વિદ્યાર્થીઓને ગુજરાતની ભૂગોળ શીખવા તથા શીખવવા માટે શિષ્ય શિક્ષક બંનેને આ પુસ્તક સાધન રૂપ છે, અને તે બંનેને ઉપયોગી છે, શિક્ષકને નોંધ કાઢવાની મહેનત બચે છે, અને વિદ્યાર્થીને શિક્ષકની મદદ વિના ભૂગોળનું જ્ઞાન મળી શકે તેમ છે. એકંદરે આપનો પ્રયાસ જનસમુહને ઘણો આદરણીય અને ઉપયોગી થઇ પડવાનો છે."

# ત્રીજી ચોપડીના

## પાઠવાર અઘરા શબ્દો.



**પાઠ** ૧—વાર્તા. સામાન્ય. બાળપોથીમાં. મૂળાક્ષરો. બારાખડી. રમુજી. કવિતા. જોડાક્ષર. જ્ઞાન. શિખામણો. પદાર્થપાઠો. ઉમંગથી. ચિત્રો. હોશિયારી. વાક્યો. બોધ. તપાસ. મુકાબલો. ભૂગોળના. માહીતી. રસીલી. પુસ્તકો. દરીઓ. મેદાન. સાદા. નમુના. વનસ્પતિઓનું. તોળવા. સોદો. છેતરાશો. ઉતાવળ. ધ્યાન. ખાતરી. આળસ. પોપટીઉં

**પાઠ ૨ મા.** ૧—બાળબોધ. લિપિમાં. બ્રાહ્મણી. પંડિતો. અજાણુ. વરડુ. માત્રા. અનુસ્વાર. વિસર્ગ.

## મૂળાક્ષર.

અ આ ઇ ઈ ઉ ઊ ઋ

अ आ इ ई उ ऊ ऋ ऌ

એ ઐ ઓ ઔ અં અ:

ए ऐ ओ औ अं अः

ક ખ ગ ઘ ઙ; ચ છ જ ઝ ઞ, ટ ઠ

क ख ग घ ङ च छ ज झ ञ ट ठ

ડ ઢ ણ, ત થ દ ધ ન, પ ફ બ ભ મ,

ड ढ ण, त थ द ध न, प फ ब भ म.

ય ર લ વ શ ષ સ હ ળ {ક્ષ જ્ઞ.

य र ल व श ष स ह ळ (क्ष ज्ञ.

## અંક.

૧ ૨ ૩ ૪ ૫ ૬ ૭ ૮ ૯ ૧૦.

१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १०.

पाठ ३—ટટ્ટુ. ડોસો. છતે. ચલાવું છું.

વાતચીત. હડહડતો. કળિયુગ. જુવાન. ઉતર્યો. બેસાડયો. બુદ્ધિ. હિંડાડે. ખર્ચુંપાન. શરમાઇ. જોસબંધ. શ્રાવકનો સંઘ. જાત્રાએ. ઘાતકી. બિચારૂં. ઉઠાવી. વીખરાઇ. ફીકે. અક્કલનો. સલાહ. દશા.

पाठ ४—પરગજુ. કાશીમાં. ધણીધણિઆણી. ઇશ્વરભક્તિ. ઇશ્વરકૃપા. નરસિંહ. ચૌદશ. ભંડાર. વાણીથી. ગુજરી. ઉછેરવા. સ્વભાવ. દયાળુ. સ્ત્રીઓને. અભ્યાસ. શિક્ષકનો. માનીતો. માઠું ઇચ્છે. સાંઢ. ધાર. અંતઃકરણ. ફેંટામાંથી. પાટો. સુવાડી. સોંપ્યો. વખાણ. ખસ્યો. શુદ્ધિમાં. પરગજુપણું. આશ્ચર્ય. સૌને.

पाठ ५—લગ્ન. ઉંમર. સોળ. ગુજરાન. ગુણો. પ્રીતિ. ખાડા. ખડ. ખવાડયું. આશિષ. ખૂંચેલો. બૂમ. ડૂબતો. ચોટલી. ઉંધો. ટંગાવી. પીધેલું. પાડ. શોભાય. વાડું. સહીસલામત. વિવાહમાં. સામેલ.

पाठ ६—અદલ. ઇન્સાફ. વિજયનગર. તલકચંદ. પૈસાદાર. ગામઠી. નસીબદાર. કીમતી.

દોલત. સત્તર. ખરીધા. આબરૂ. મિલ્કત. વર્તીશું. વહેંચણ. કબુલાત. તોડ. દિવાન.

**पाठ ७**—પરમેશ્વર. સઘળું. હરિ. ભૂલી. સુશોભિત. લેવાય. પૈપૈસો. અટકાવ્યો. લખોટા. નઠારો. આભાસ. વિશ્વપતિ. વાસ. ભોંયરે. ઘડીએ. ઘાટ. ઓળીએ. મૂકવા. જગકર્તા. શરમાઇ. ભૂલ્યો.

**पाठ ८**—ઇશ્વરસ્તુતિ. વિશ્વસ્વામી. સ્તુતિ. શીશ. આપદાથી દીનાનાથ. આધાર. ક્ષમા. મતિ. પ્રાર્થના. ભક્તિ. નિવારો.

**पाठ ९**—છાંયે. સૂતો. ગુનો, આફત. સેવક. જીવતદાન મગરૂરી. દોરડાની. સિંહ. છુટાયું. બદલો. દાસ. અત્યારે. તરણા. ગર્વ.

**पाठ १०**—પ્રમાણિક. મુંબઇમાં. પરચુરણ. કિંમત. શાખ. વર્ગ. પોલીસ. થાણાના. અમલદાર. વૃ . દયાશંકર. પ્રથમ. આગ્રહ. લાગુ. વિધવાને. ધન્ય.

**पाठ ११**—જપ્તો. તુરંગના. વાણીઆનો. વિકટ.

સંતાઇ. તૂટી. લૂટી. દ્રવ્ય. મિઠાઇ. તાલેવંત. નસીબ. ઝેર. ભેળ્યું. લૂટનો. ભુંડું. તાક્યું. ગધેડો.

પાઠ ૧૨—યુધિષ્ઠિર. ક્ષમા. અર્જુન. સહદેવ. નકુળ. પાંડવો. ક્રોધ. વર્તણુકથી. આબરૂ. દુર્યોધનથી. દ્રૌપદી. જુલમ. ઝુંપડીમાં. નવાણું. ચિત્રગુપ્ત. ગંધર્વ. અંતઃકરણમાં. લાગણી. ગુસ્સે. ડગતું.

પાઠ ૧૩—ડાહ્યો. ન્યાયાધીશ. ડહાપણ. ઇન્સાફ. પ્રીતિ. ચર્ચા. બાયડીઓ. સાક્ષી. અધરૂં. ઉઠાવું છું. ગળેપડુ. સજા.

પાઠ ૧૪—ગૃહસ્થ. નિસાસો. અભાગીઆ. લંગડો- ટેકો. કદાપિ. તંગી. દસ. રૂપીઆ.

પાઠ ૧૬—શિઆળ. બગલો. બિલાસપુર. મહોલ્લામાં. મશ્કરી. નોતરૂં. દીધું. ઠરાવેલે. રંગીત. થાળ. આગ્રહ. શિરોઇ. મલકાવી. સ્વાદે. ટેવ.

પાઠ ૧૭—રિવાજ. વર્તમાનપત્ર. આંકડા. ઊભર. લક્ષ્મી. મુસાફર. તંબુ. પત્થર. ઝુંપડાં. નેસ. મીલનસાર. પરોણો. ચામડીઆ. ધાડીઓ. બાળકતી.

ગાડું. સૂઇ. વિદ્યાર્થી.

पाठ १८—સ્વચ્છ. તમાશો. શણગારી. ગુંદર. ચોંટાડયા. સુંવાળી. ઇંદ્રિય. કરકરૂં. ઢાંકણું. કંટાળો. ચિદ્રો. પરસેવો. ભિનાશ. ચોંટી. સમજુ. નાહ્યા. સાબુ. લૂછી. પાડોશણ.

पाठ १९—વિદ્વાન. ઉદ્યોગી. આળસુ. ભાઇભાંડું. દાટેલો. ચરૂ. અચાટ. ફેંસલો. ચુકાદો. નિર્ણય.

पाठ २०—દિલ્હી. પ્રખ્યાત. પરાક્રમી. વિદ્વાનો. શોખીન. વિષયો. કવિ. કવિતા ખજાનચી. બીરબલ. ફટકા. ખુશી. આજીજી. નિશ્ચય. બસ. ખુદાવંદ. સિપાઇ. સરત. હજુરમાં. લાંચીઆ. પચાસ.

पाठ २१—મચ્છર. પલકમાં. યુક્તિથી. નસકોરામાંથી. જબરૂં. ફુલાઇ. ગર્વથી. ઘટતો. અભિમાની. નમ્ર. માઠાં.

पाठ २२—જોર્જ. વોશિંગ્ટન. વિષ્ણુપ્રસાદ. માણેકલાલ. પુસ્તકાલયમાં. વૃત્તાંત. બાળપણ. હંમેશાના. નિયમ. કપાએલું. ધમકાવ્યા. હિંમત.

દીલગીરી. રૂપેરી. કળીઓ. સોનેરી. ફૂલોવાળાં. લક્ષણ.

पाठ २३—સુલતાન. મહમુદ. અયાઝ. ઉમરાવો. ઝડપથી. દોડાવ્યો. બંદગી. અલ્લાહ. એહસાન. ડોલચું. શાંત. વિનંતી. સાન સાંઇબાવા, અંદેશો. અદેખાઇ. મુકાવવાનો. ઇલાજ. ઝવેરાત. ઉઘાડીને. આશ્ચર્ય. ભિખારી. સ્થિતિને. સંભારૂં. ભેટયો. ઇર્ષાખોર. દેશનિકાલ.

पाठ २४—વાદવિવાદ. તુર્ત. ગણના. ગરીબડાં. પ્રાણી. પ્યારૂં. નીમક. દિન. મણબંધી. લાધે. બીન. માલીક. સ્વાર. સફર. મુસાફર. ક્રૂર. સ્વારી. શ્રેષ્ઠ. ન્યાય. નિર્દોષી. માંસ. કૂલ. વ્યાપાર, બળદીઓ. અથાણું. ખલકમાં. કીરતાર.

पाठ २५—કબુલાત. ધક્કો. દોડાવ્યો. ફૂટયો. કસુર. ગુનેગાર. ઉદાસ. રૂએ. દોષ. સંતાડવા. સદ્‌ગુણી.

पाठ २६—પ્રદર્શન. સીવણકામ. રંગબેરંગી. ગળપટા. ગૂંથે. ગૂંથેલી. ગૂંથવાનું. સાદડીઓ.

તલ્લીન. વિષય. ખુબી. સંખ્યામાં. નૌતમલાલ. સલાહસંપ. નાતજાતમાં. વિલાયતમાં.

પાઠ ૨૭—સંઘરો. કુદરતનું. રાજધાનીનું. કિલ્લો. રચના. બાંધણી. ખાણો. દુકાળ. સળી. ભુકરો. ગંજી. સવાલ. અગત્ય. સાધનો. પુષ્કળ. વિના. દ્રવ્ય. સુકાળ. સંઘરી. સંગ્રહ. સંઘાત.

પાઠ ૨૮—મહીનામાં. માધવ. કેશવ. પિત્તળના. ચળકાટ. પ્યાલા. કઠિઆરા. વળેલો. તરસ્યા. વિસામો. ગોકળદાસ. ધર્માદાનાં. દસમો. આશીર્વાદ. ગૃહસ્થ. મનોહર. શીતળ. ચોકખું.

પાઠ ૨૯—શેખચલ્લી. તરંગો. તર્કપ્રસાદ. ગુરુની. વળગ્યો. તર્ક. ઉઠાવે. વિદ્યાનો. ધાડવો. ઉપાડયો. ધુણાવી. ધુણાવ્યું. ઠપકો. ભાંગ્યો. ઘોળાયું. ઉદ્યમે. જીતીશ. ચેતવ્યો.

પાઠ ૩૦—ઉડાવવા. મુકાવ. મુકાવ્યો. દોડયો. સપાટાથી. મરોડો. છુટો. ગોથું. ઉડાડ. કાયર. પ્રયાસ. આસમાનમાં. ટપકા. વીટવા. આવડત.

**પાઠ ૩૧**—મળસ્કે. કુંડળીઓ. તરુવર. ઝુલાવે. પ્રીત. પડદો. સુખીઉં. સુખીઆં. ચણતાં. ચૂસે છે. ફૂલરસ. વનસ્પતિ. જળઘાટે. નિજ. પોઢે વિધવિધ. ખૂટે. મધુરો. સંતોષ. ઝૂલે. વશ. દાનવ. વિપત્તિઓ. વેરાઇ. કામધેનુ. ચિંતવ્યા.

**પાઠ ૩૨**—વડોદરા. વંશપરંપરા. ભોગવટા. સાંતીની. સાથી. પ્રકારની. રઘો. મહેનતુ. પુંજી. ઇચ્છતા. ડહેલી. હુક્કો. ભરોસો. મેઘ.

**પાઠ ૩૩**—ચોકખાઇ. ધનગવરી. બેનપણી. પિડાય. ગંદું. મૂકવાનું. મંદવાડ. નંખાય, નીરોગી. જંતુઓ. ખુણેખોચરે. પાથરણું. શ્વાસ. બિછાનાં. ઢોળી. ઢોળાય. લકવો. બાજરૂ. ઝાડીઝુડી. દુર્ગંધ.

**પાઠ ૩૪**—કૈકેયી. મંથરા. શત્રુઘ્ન. અયોધ્યામાં. દશરથ. કૌશલ્યા. સુમિત્રા. લક્ષ્મણ. પ્રાણથી. વૃદ્ધ. પાટલી. ગાદી. ઠેકાણે. નઠારા. સ્વભાવવાળી. દાસી. પ્રીતિ. ઉથાપશે. સંદેહ. વરદાન. લેણાં. ચૌદ. છઠ. અણસમજુ. શોક. પ્રજાએ. ધિક્કાર. વનવાસ. ઠરાવ.

पाठ ३५-નટ. મુકુંદ. ઢોલ. માણેકચોકમાં. ટોળું. દસેક. ઉંચાઇએ. દોરડું. કાંસાની. સરણાઇ. ખુબીથી. ઉંધે. કુદવા. ગુલાંટ. ચક્કર. વીજળી. ઝબકારા. સ્થિર. લાકડું. ચમત્કારવાળાં. ખુબીદાર. ન્હાનપણથી.

पाठ ३६-ગ્રીષ્મ. શ્યામ. કોયલ. મહિમાય. નીરખી. ઝૂલે. શોભાય. કોકિલા. ટહુકા. ધરતી. સુગંધ. ભરતી. તરુમાં. વસંત. શાખ. સુકેસરી. ચિત્ત. ઠરતી. ઉકળાટ. આમ્ર. પરખાઉં. વખણાઉં. સંગીત. સૂર. ગજાવું. પ્રસારી. પ્રફુલ્લ. બટમોગરો.

पाठ ३७-મડમ. પાદરી. વસાવ્યું. ઊગતાં. ઇમારતી. આવેના, બીલકુલ. અજાણ. કુશળ. કાટખુણાની. કોયલા. ઓજારોની. પેટીમાંથી. હસીને. ડહાપણ.

पाठ ३८-પ્રહલ્લાદ. કસ્બો. ભાટ. અગાઉના. પુરુષોનાં. પુતળાં. પારડી. વલસાડ. ઓળંગી. વહેણ. તોડી. ખંડેર. ટોચ. દહેરૂં. મુશ્કેલ. ચઢાવ

કુંડા. દિવાલો. બુરજો. વાયવ્ય. ઔરંગા. વાંકો-ચુંકો. પ્રવાહ. ભુતસર. તળેટી. બગવાડા. ખીણો. ભીંતના. ગાડાં. રમણીય. સપાટાબંધ. ઉતર્યો. પલાળીને. પાટીઉં. આકૃતિ. ગોઠવ્યા. નમુનો.

पाठ ३९–દેવસ્થાન. પર્વત. આબુ. કાઠિઆ-વાડમાં. શેત્રુંજો. ગીરનાર. પંચમહાલમાં. પાવાગઢ. ટેકરો. ડુંગરી. તળેટી. બોડા. ભેખડો. તૂટીને. ટુકડાની. ઘસડાઇને. ઠરે છે. ચઢાવવાળા. શિખર. અણીદાર. બંગલા. પાલિતાણા. દેવકીઉનાઇ. લસુંદ્રા. પીગળેલો. ઝરણ. બટાટા. સેકવાથી. ઠંડું. ભિંજાય. તૂટી. કપાસ.

पाठ ४०–નદી. સરોવર. જન્મ. બન્યું. ગમ્મત. મેળાપ. પૃથ્વી. નકામાં. શક્તિ. નિચાણ. સમુદ્ર. શોધ. ખડકોને. ભુકેભુકા. બેટ. નદીવાટે. ધોળકા. પશ્ચિમે. સરિતા. નિર્મળ. ચિત્રવિચિત્ર. પશુ. કિનારે. નાવણ. ધોવણ. જળપાનનું. પિછાણીએ.

पाठ ४१–દરીઆ. મહાસાગર. પીરમોહંમદ.

ખલાસી. શાહમોહંમદ. વરાળ. ભરતીઓટ. મોજાં. ભુરૂં. તણાઇ. સુંવાળા. તાણી. કોડીઓ. કોડા. વીણવા. શંખ. ખલાસી.

पाठ ૪૨—ભૂશિર. ઉપસાગર. હજીરે. જીવણ. ભૂગોળનું. ભૂગોળવિદ્યા. ટંડેલ. માહીતી. પુરતી, ઢાળ. મગીઆ. ચીકણો. નિશાન. અથડાય. કિનારો. સાંકડી. ફાંટો. ધુસે છે. ધોવાઇ. મુદત. પુષ્કળ. ક્રિયા. દ્રીપકલ્પ. હંમેશાં. સામુદ્રધુની.

पाठ ૪૩—સુરતથી. સરભોણ. દેસાઇ. નારણ. દાસે. ઇચ્છું છું. વસવાયાનું. ત્રણેક. તૈયાર. વાંસલો. છોડું. બાવળનું. ચીકણું. ટકાઉ. ધમણ. જોસબંધ. ભઠ્ઠીમાંથી. તણખા. છાણા. ગોળાકાર સળગાવેલાં. ધગધગતી. પૈડાની. રેડયું. વાર. સજ્જડ. ચોંટી. કુંભાર. લોઢા. દસ. વીસ. કોસ ઢેડવાડામાં. સુતરના. કાળકામાંથી. તાંતણા. તાણાવાણા. ગોદડાનાં. ખોળીઆં. ઝાંપે. રજપુતોને. શણનાં. દોરડાં.

पाठ ૪૪—છુટ્ટી. ઘેલાભાઇ. ગિલ્લીદંડા. અમ-

હાવાઇ. કિલ્લો. રોજા. મસીદો. કોતરકામ. ટપાલ. ઓફિસ. છંટાય છે. રાત્રે. દીવા. મુકાય. ધૂળવાળા. છંટાતું. ગાડીઘોડા. લુગડાં. શાકભાજી. સોનુંરૂપું. વાસણો. મસાલો. ખાંડ. સાકર. ઉંચી. કારીગરી. વરાળયંત્રથી. કારખાનામાં. કાપડ. દીવાસળી. મીણબત્તી.

પાઠ ૪૯—તગડીના. ધંધુકે. ધોએલાં. બૂટમોજાં. ખુરસી. ટેબલ. મહેસુલ. વસુલ. ફેરણી. દુરસ્ત. હવાડો. ઓવરસીઅર. વાગડની. તજવીજ. ફોજદાર. મામલતદાર. હદનાં. મુકરદમામાં. સાક્ષી. અવલ-કારકુન. રજુ. ખૂટતા. સખ્તી. બનાતનો કંમરે. લપેટી. નાયક. તિજોરર. રસીદ. રૂપીઆ. કોથળી. વેચાણ. ગોરા. નોંધવાનું. સિપાઇ. દવાખાનું. ખાટલા. સૂતા. ઓસડ. ડાક્તર. કોચતો. શીતળા. મોડું.

પાઠ ૪૬—વિભાગ. જિલ્લો. કલેક્ટર. ઇન્સ્પેક્ટર. મુન્સફ. ચોર્યાશી. ઓરપાડ. પંચમહાલ. વહીવટ. કમિશનર. અધિકારી. દેખરેખ. મુલતવી. અગત્યનાં.

પોલીસ. ઓળોવત્તો. કેળવણી. સુખાકારી. ડેપ્યુટી. બાંધકામ. ઈજનેર. સુધારા. ઠરાવ. અરજી. જાળવવાના. ઉપાયો. ઉઘાડવી. બોર્ડ. સંમતિ. લેણદેણ. જડજ. સિવિલસર્જન.

पाठ ૪૭-મણીબા. શાંતિલાલ. પરીક્ષા. બીના. નુકસાન. કાંઠો. તીડો. દાતણ. બંદુકો. પરવાનગી. દયાળુ. આશા. ભલામણ. હથિયાર. છૂટ. કન્યાશાળા. શોધવા. શરીર. નાલાયક. નિરાશ. કોરટ. ખૂનનો. મુકરદમો. ચુકવતા. જુબાની. ચુકાદા. વલસાડના. નીમ્યા.

पाठ ૪૮-ઉપયોગ. શિક્ષકે. શીખવ્યું. ખોદાય. ફાટ. નાળાંઓમાં. મૂળ. પર્વતમાં. ધોવાય. સપાટી. ઘસડાઇને. ડહોળું. ચિકાર. કિનારે. ચસું. દરીઆમાં. તણાઇ. ફૂટતાં. સખત. માફક. થીજીને. મુલકોમાં. એકદમ. ઘટ્ટ. સફેદ. છવાઇ. હિમ. ઉકાળીએ. સૂર્યનાં. કિરણો. પૃથ્વી. ટીપાં. પાંદડાં. ઝાકળ. પહોંચ્યાં. અટકીએ.

पाठ ૪૯-સળગતી. અંગારા. હોલવાઇ. ચેતા-

વવાને. ફુંકણીએ. ફૂંકીએ. અતિમાં. ફૂંક. ઢાંકણું. ઢાંકું છું. કાણાં. રૂમાલ. બરણીમાં. મોઢું. સગડી. છાંટવાને. બદલે. ઠાલવી. ઠરીજાય. શાબાશ. પેટીમાં. પૂરી દે. ગુંગળાઇ. જોત. લોઢું. રાંધવાને. ચલમ. બીડી. ઘસીને. સપાટા. દવ.

**પાઠ ૯૦**-મીઠું. અંગ્રેજી. ગોવિંદ. મિઠાઇ. કંટાળતો. પુષ્કળ. ખારૂં. મોળી. બોળું છું. બેસ્વાદ. ચપટી. મહીના. સ્વચ્છ. નીરોગી. ઉપરાંત. નાખ્યાથી. બગડતી. અટકે. અથાણામાં. ખારીઆંમાં. માખણ. ક્યાંથી. ધુંટણ. ધારૂં છું. દરીઆ. જુઆળે. સુકાઇ. બાકી. સાંભરી. ઢગલા. મુશ્કેલ. ગુજરાતમાં. ધરાસણા. ખારાઘોડામાં. પંજાબ. પ્રાંત. સિંધવ. જથાબંધ. દેશાવર.

**પાઠ ૯૧**-ગંધક. વિસ્મય. હિંમતરામ. મતલબથી. ખાસ. તનુ. બરડ. હથોડી. ચુરેચુરા. પ્યાલું. ઓગળી. ઓગળેલો. હલાવ્યું. હલાવશે. ચિનાઇ. હેઠળ. સળગાવ્યો. રતાશ. તદ્દન. ઠરવા. લિલાશ. ધુમાડો. આસમાની. પદાર્થ. ગજરામાંથી. ફૂલ.

ચૂંટી. લીધું. ઝાળ. ધર્યું. ઝાંખું. ઉડાવી. રેશમ.

पाठ ૬૨-પહેલદાર. શોખ. પતરીસાકર. ગોઠ. વ્યાં. જુણામાં. અફળી. સંભાળજે. વાંકીચુંકી. ખરબચડી. ધારવાળી. ફટકડી. ભાંગીએ. પાસાદાર. ગળામાં. માણેક. કીમતી. ગુરુજી. ખંભાતની. રંગદાર. મોસાળ. નાંદોદમાં. રતનપુર. ખડકમાંથી. ઝુંમર. હકીકત.

पाठ ૬૩-પોલાદ. સ્ક્રૂ. મિત્ર. કાદર. કોદાળી. એરણ. ટીપ્યું. અચંબો. અલ્યા. વળત. ખાતરી. વળ્યો. ચપટો. તાળાં. ઘડતર. ભરતર. નળીઓ. પાટલીઓ. રવેસના. કઠેરા. દિવાલની. ખીંટીઓ. ઘડિઆળ. ચપ્પુ. કાનસ. નક્કર. ધાતુ. ભેળ. ટીપીએ. કોલસા. ડુબાવીએ. સિવાય. પાધરું.

पाठ ૬૪-ઇંદ્રિયો. ઉત્પન્ન. મુળીઆં. થડ. પાંદડાં. ફૂલ. ચોંટીને. ટટાર. અગત્યનું. છિદ્રો. ચૂસે. શોષી. ખ્યાલ. મોઢાં.

पाठ ૬૫-રબર. સીસાપેન. ડાઘા. દોહતા.

છેદ. પિળાશ. દૂધ. ઢીંગલીઓ. ડગલા. તંબુ. ખજુરીનાં. ધણીઆં. ટોચ. તાડી. ખરસાણી. થોર. ડાળી. ઓસડ. ગુંદર. ભળેલો. ચોંટાડવાને. લાડુ. ઉપવાસ. હિંદુ. સાબુચોખા. સુકવીને. દાણા. પુરે-પુરાં. છાલ. તળીએ. નિતારી. ડહોળી. ગળવી. ગુણ.

पाठ ५६-પુષ્ટિકારક. શુમારે. દોઢ. કુંડી. ઉંબીમાં. સુખળાં. બંટી. ધાન્ય. હિંદુસ્તાનમાં. હંમેશાં. દાઉદખાની. હાંસોટી. જિલ્લામાં. વાજીઆ. કાઠા. કાઠિઆવાડથી. પોટા. ઠુમસો. કાળાશ. ભરાઉ. વટાણા. તુવેર. અડદ. કઠોળ. ફાડ. દળવાળાં. એકદળીઉં. ચાળીએ. બરછટ. થુલું. ગૂંદીને. ચળાઇને. હવાલે. મેદો. પરસુદી. ચાળણ. સુપડામાં. ઝાટકીએ. ભુસું. શીરો. પલાળીને. ઢાંકી. આથો. ખટાશ. આથેલા. જલેબી. ચોંટાડવાને. જખમ. ફોલ્લા. લોપડી. પોટીસ.

पाठ ५७-પાંદડાંના. બગીચામાં. ચૂંટી. દોડયા. મોહંમદ. ટોચે. દાંડી. સાંકડું. ગંજીફાના. બદામના. અણીદાર. તરવારના. શોષી. જથાબંધ. કમળ.

અળવી. કુંવારનો. અજમાનું. કરવત. મોજાં. ચિરાએલાં. અગથીઆનાં. ગુલમોર. છુટા. ગોરધન. કૃષ્ણલાલ. ફૂટી. પ્રકાશ.

પાઠ ૫૮—જીવજંતુ. અવસ્થા. પતંગીઆ. ભટક્યા. પૂછનાર. વર્ગના. સૂંઢ. માથું. જઠર. મૂછ. ખૂબસુરત. બીલકુલ. માદાનેજ. વૈતરી. બદલાવી. સ્થિતિ. ઇંડાં. ઇયળ. કીડિઆરામાંથી. પોષણ. કોશેટા. નિરાંત. સૂતાં. ચોથો. હુમલો. લડીએ. પેઠે. કુટુંબ. મદદ. વંદા. ઘસડી.

પાઠ ૫૯—સમડી. ગીધ. પાવાગઢનો. ઘોળાયાં. ભૂખ. ભાથું. ઉતર્યો. તીરની. ડરતું. સપાટાબંધ. નહોરમાં. ઉંચાઇએ. ધસારાબંધ. પુછડી. બદામીઓ. કરાંઠી. કદાચ. થોભ્યો. ઢોળાવ. ગબડી. પ્રાણી. વળેલી. ગરદન. ખાઉધરાં. કોહેલું. ફમકમાટ. ગંધાઇ.

પાઠ ૬૦-ખીસકોલી. સસલું. મુંબઇ. ઠેકડા. દોડાદોડ. ભપકાદાર. દેખાવડું. વલવલાટ. બદન. રાખોડીઉં. કાબરચીતરી. ગુચ્છાવાળી. કુમળી. કુંપળો. બિલાડીની. રાક્ષી. રૂવાટી. સુંવાળી. ચપળ.

શક્તિ. ઘાતકી. શિકાર. તીણા. ઓચીંતી. ગતિ. દુશ્મનોથી. પોલાણમાં. ઝુમખામાં. છતમાં. બીકણ. કાતરી. કૌવતવાળા. ઉપરાચાપરી. રતુમડો. મૂંછ. કલ્લામાં. રહેઠાણ. તૂલ. ઉંદર.

पाठ ६१–ગબડ્યો. મંચેરજી. હઠે છે. મોઢું. બમનશા. લટકતી. લાળ. પંજો. દડો. માફક. ડોકાય. હોશિયાર. અક્કલવાળું. ભરોસાદાર. મમતાવાળું. તાબેદાર. ભાઇબંધ. પત. એદલજી.

पाठ ६२-ગણપતરામ. ધર્મશાળામાં. પૂછવા. ટટાર, વરૂ. બગાસું. વિકરાળ. છાતીવાળું. ટોળામાં. ટુકડીઓ. શિઆળ. કાબરચીતરૂં. બહામીઉં. લીલાધર. ભુરાશ. કીકિઆરી. ફંકકું. ખંધુ. શ્રીધર. લોંકડી. ડાચું. વાઢમાં. ખંધાઇ.

पाठ ६३–દામુએ. તાણ્યું. ગુસ્સાથી. ખાતર. નસાડી. કોઠી. કોથળામાં. હોઠ. જ્ઞાન. ધોર. તળીઆં. ડોકે. ઘંટડી. મ્યાનમાંથી. કાંટા. ઉપયોગીપણું. સતાવશો. કાસળજ. કાઢીશ.

**પાઠ** ૬૪—અગ્નિ. ગર્જના. ધ્રૂજતાં. નારણદાસ. વડોદરાના. સિંહણ. વિકરાળ. અજાયબ. ચોંટયું. ઉખેડેલી. થાળ. ચાખેલ. ઠેલણગાડી. ધુધવાટા. અઠવાડીઉં. ભયંકર. માસી. વાઘણ. ગોસ. ભુખ્યો. ઠેકાણું. કાઠિઆવાડમાં. ગીરનાં. વસ્તી. પાંજરૂં. બળવાન. દેખાવડું. ચાઠાં. દીપડા. આંતરે છે.

**પાઠ** ૬૫—ત્ર્યંબકલાલ. બસો. હાડકાં. ગણ્યાં. ક્યાંથીજ. ડીલમાંનું. હાડપિંજર. દિવાલ. ટાંગ્યું. બિહામણું. પાંસળીઓ. કાંડાંનાં. બેડોળ. બેશક. કદરૂપું. કૌવત. કીમતી. ગોઠવેલા. હૃદય. થાપાની. ફુકકો. સંરક્ષણ. માંસપેશી. રેશાની. સંકડાય. ગોટલા. ઉંચકાય. ફૂલીને.

**પાઠ** ૬૬—સુક્ષ્મદર્શક. કુદરતી. ઢાંકણ. રક્ષણ. પડ. દાઝીએ. ઢીમાં. ફોલ્લા. ગોડ. ફુઆતો. નિશાની. હથેલી. લઠ્ઠું. સખત. આળુ. ભોંકે. દરદ. કાતરી. અડકે. પુષ્કળ. કુમળી. ઓસીકાનો. દાખલો. ખોળીઉં. હેઠલું. ગલેફ. સારૂ. શોભીતું. અવયવોનું. અસંખ્ય. છિદ્રો. ગેંડા. ઋતુમાં.

पाठ ६७-હરિતાલ. ટકોરો. તળીઉં. પસંદ. કમાવેલું. ખરબચડું. તૂટતું. મુદત. ટકે છે. સીવેલી. ઠરાયું. હરડાંબેડાં. મસાલો. સાત. આઠ. ટાંગી. જીન. પુઠાં. બૂટ. ડુક્કર. ઊંટનાં. મશકો.

पाठ ६८-ઊન. વાસ્કુટ. ઝભ્ભા. ડગલો. ઢોરઢાંકર ઓઢો. ઓરાઢીએ. ગાંસડીમાં. કાંતવા. ઊઠવેઠ. ફેઝ્ટા. વાંકડીઆ. ટકાઉ. શેતરંજી. હૂંફ. ટુઆ કંસારી. ગળપટા. પહેરણ.

पाठ ६९-મહીનાનો. પડવો. ચોઘડીએ. હુસેન. આંગણું. બેઠક. આસરે. થાંભલાની. કુંભીઓ. છોલાણું. પરસાળ. ઓસરી. દેરાસર. પધરાવીએ. રસોડું. પાણિઆરૂં. કોઠાર. ધુમાડીઉં. ભીંતો. મૂકેલી. જાજરૂ. અહીંઆ. તુળસીકયારો. છીંડા સીડી. દિવાનખાનું. ટાંગી. ચીતરાવ્યાં. ખીંટીઓ. તાકાં. સાકટા. પકવાસા. નળીઆં. કામડાથી. સરડાવ્યું. છત. અગાસી. અભ્યાસ. ઝરૂખામાં. બેશક. સગવડવાળું.

**પાઠ ૭૦**-અસલ. ઓળો. ઘડિઆળ. છાયાયંત્ર. જુનું. બેસણી. બેસાડયું. સાધારણ. પતરૂં. મિનિટ. ઓછાયો. ચક્કર. સૂર્ય. પશ્ચિમ. ચઢતો. પડછાયો. સીસી. વાંદરા. મદારીઓ. ડુગડુગી. ઠલવાઇ.

**પાઠ ૭૧**-ચંદો. લિપિમાં. સાઠ. મધરાત. અઠ્ઠાવીસ. ઉકલતી. જોડાએલાં. હથોડી. વાડકી. અથડાય. ટકોરો. કુંડાળું. કાંટો. અંગ્રેજીમાં. સાઠમા. સેકંડ.

**પાઠ ૭૨**-ત્રાજવું. પરશુરામ. પડીકું. જેશંકર. પલ્લામાં. રૂપીઆ. સમતોલ. બેશક. ગાંધીએ. કાટલું. તોળ્યું. બાંધ્યું. પાધરો. સોદો. દાંડી. છેટે. મૂકયા. જોખ્યું. ચીચવાની. યુક્તિઓ. પાડોશી. ચુનીલાલ. ઓછુંવત્તું મુકયું. તોલું. શેર. ફાયદો. ખાધ. પૂરે છે. જુઠું. ભૂલી.

## જોડણીના એકજ સરખા નિયમવાળા શબ્દો.

હિંડાડે. બિચારૂં. વિવાહ. દિવાન. નિવારો. મિઠાઇ. નિસાસો. શિઆળ. શિરોહી. રિવાજ. બિનાશ. નિર્ણય. દિલ્હી. સિપાઇ. વિનંતી. ઇલાજ. ભિખારી. નિકાલ. વિવાદ. કિલ્લો. પિત્તળ. વિસામો. પિડાય. બિછાનું. ધિક્કાર. નિચાણ. કિનારો. ગિલ્લી. જિલ્લો. નિરાશ. ચિકાર. ચિનાઇ. લિસાશ. દિવાસ. સિવાય. પિળાશ. નિવારી. નિરાંત. બિલાડી. શિકાર. વિષ્ણુ. શિખામણ. પિછાણીએ. ઇન્સાફ. મિલ્કત. વિલાયત, ઇમારતી. તિજોરર. વિસ્મય. ચિરાએલું. બિહામણું. ઇચ્છતા.

જુવાન. ઉઠાવી. સુવાડી. છુટાયું. ઉડાવું. ઉત્તર. ઉદ્યોગી. ઉદ્યમ. ચુકાદો. યુક્તિ. ફુલાઇ. ઉઘાડી. ઉદાસ. દુકાળ. સુકાળ. જુઆળ. ધુણાવી. મુકાવ. ઉડાડ. ઝુલાવે. સુખીઉં. સુખીઆં. દુર્ગંધ. મુકુંદ. ગુલાંટ. મુકાય. સુધારો. જુબાની. ઉકાળી. સુકાઇ. ધુમાડા. ડુબાવી. મુળીઆં. શુમારે. તુવેર.

કુટુંબ. ભુરાશ. ફુક્કો. મુકાબલો. પુસ્તકો. ઉછેરવા. દુર્યોધન. મુસાફર. ખુદાવંદ. મુકાબલો. પુષ્કળ. ઉપાડયો. ઘુણાવ્યું. મુકાવ્યો. ઉડાવવા. ધુમાડીઉં.

શિખામણો. વિલાયત. પિછાણીએ. ચિરાએલું. બિહામણું. મિલ્કત. મુકાબલો. મુસાફર. મુકાવવા. ધુમાડીઉં.

હોશિયારી. હથિયાર. કળિયુગ. ધણિઆણી. કબુલાત. પરિતાપ. કઠિઆરા. મહિમાય. કાઠિઆવાડ. ઘડિઆળ. પાલિતાણા. કીડિઆરૂં. કીકિઆરી.

શીશા. ગીધ. ખીણ. બીન. વીસ. તીડ. જીવ. તીર. ગીર. ડીલ. બીડી. સીડી. સીસી.

ફૂલ. મૂછ. ભૂખ. ઊન. ખૂન. બૂમ. સૂર. બૂમ. છૂટ. લૂટ. મૂળ. ભૂલી. ફૂલી. લૂટી. તૂટી. છૂટી. ફૂટી. ખૂંદે. ઝૂલે. રૂએ. ચૂસે. સૂતો. સૂઇ. લૂછી. સૂર્ય. ભૂગોળ. રૂપીઓ. ડૂબતો. ભૂલ્યો. ભૂખ્યો. ફૂટયો. મૂકયો. મૂકવું. પૂછવું. ઊગવું. ખૂટવું. તૂટવું. ભૂશિ.ર. ફૂલરસ. ઊઠવેઠ. ખૂબસુરત. સૂક્ષ્મદર્શક.

# કઠિન મળતા શબ્દોની તારવણી.

તંબુ. જંતુ હિંદુ. ટટ્ટુ. લાગુ. સાબુ. આબુ. પશુ. રજુ. તનુ. ચરૂ. સારૂ. ધાતુ. લાડુ, દારુ. ગુરુ. અજ્જુ. ચપ્પુ. વિષ્ણુ. વરડુ. આબરૂ. જાજરૂ. અગાઉ. ટકાઉ. ભરાઉ. દયાળુ. આળસુ. સમજુ. પરગજુ. ગળેપડુ. મહેનતુ. કામધેનુ. જીવજંતુ.

બુદ્ધિ. શુદ્ધિ. પ્રીતિ. મતિ. ગતિ. કવિ. હરિ. શાંતિ. ભક્તિ. શક્તિ. યુક્તિ. સ્તુતિ. સંમતિ. વિશ્વપતિ. વનસ્પતિ. આકૃતિ. અગ્નિ. કદાપિ. વિપત્તિ.

લિપિ. મિનિટ. સિવિલ.

માહીતી. રસીલી. દરીઓ. માનીતો. વાણીઓ. રૂપીઓ. મહીનો.

નિરાશ. ભિનાશ. લિલાશ. પિળાશ. ભુરાશ. કાળાશ. રતાશ. ખટાશ. શાબાશ. પ્રકાશ. ચૌદશ. કાઢીશ. શીશ. વશ. ન્યાયાધીશ.

સુખીઉં. પાટીઉં. સુંાળીઉં. ખોળીઉં. પોપટીઉં. એકદળીઉં. રાખોડીઉં. બદામીઉં. અડવાડીઉં. ધુમાડીઉં.

નટ. ઘટ. ઘાટ. અઘાટ. ભાટ. વાટ. ફાટ. લૂટ. છૂટ. બૂટ. બેટ. કોરટ. બરછટ. ચળકાટ. વહીવટ. કુમકમાટ. વલવલાટ. વાસ્કુટ. ઉકળાટ. મિનિટ.

ખડ. થડ. પડ. પાડ. તોડ. ગોડ. કાપડ. વાગડ. બરડ. કિડાડ. મંદવાડ. વલસાડ. સજજડ. દોડાદોડ. સેકંડ. ખાંડ. ઓસડ. ઓરપાડ.

સાંઢ. દોઢ. વાઢ. સૂંઢ. ગઢ. પાવાગઢ.

ગુણ. શણ. લક્ષણ. રક્ષણ. સંરક્ષણ. ઝરણ. ધમણ. અભણ. વખાણ. નાવણ. ધાવણ. વાસણ. વેચાણ. વહેણ. દાતણ. માખણ. વાઘણ. બીકણ. ઠેલણ. જીવણ. ચાવણ. પોષણ. સિંહણ. ઢાંકણ. કૃષ્ણ. નિચાણ. નાનપણ. બાળપણ. ડહાપણ. પહેરણ. ભલામણ. સરભોણ. શિખામણ. રહેઠાણ. ઘુંટણ. પરચુરણ. લક્ષ્મણ.

છત. પત. જોત. સાત. શાંત. પ્રાંત. સખત. સરત. બનાત. વળત. દોલત. કરવત. ચળકીત. ઝવેરાત. કુદરત. આવડત. મુદત. ખંભાત. વાતચીત. કબુલાત. સંઘાત. વસંત. રંગીત. સંગીત. પર્વત.

ગમ્મત. હિંમત. કિંમત. દુરસ્ત. નિરાંત. કૌવત. ફક્ત. દાક્તર. ચંદ્રગુપ્ત. પ્રીત.

હદ. છેદ. ચૌદ. મસીદ. રસીદ. સફેદ. અડદ. દરદ. સ્વાદ. પોલાદ. પસંદ. નાંદોદ, વાદવિવાદ. અમદાવાદ. વિષ્ણુપ્રસાદ. દુર્ગંધ.

ખાધ. બોધ. બાળબોધ. ધોધ. ક્રોધ. દૂધ. ગીધ. સુગંધ. જથાબંધ. જોસબંધ.

દસ. દાસ. બસ. વીસ. ગોસ વાસ. નેસ માંસ. ત્રાસ. શ્વાસ. તપાસ. આળસ. આભાસ. ઉજાસ. ઉદાસ. પ્રયાસ. વનવાસ. રવેસ. કાનસ. ઉપવાસ. પોટીસ. પોલીસ. અભ્યાસ.

આશિષ. સંતોષ. દોષ.

ભૂગોળ. સોળ. શિઆળ. નકુળ. ઉતાવળ. કળિયુગ.

## જોડાક્ષર.

વાર્તા. સામાન્ય. પદાર્થપાઠ. ચિત્રો. વાક્યો. પુસ્તકો. વનસ્પતિ. ધ્યાન. બ્રાહ્મણી. અજ્જુ. માત્રા. અનુસ્વાર. વિસર્ગ. ટટ્ટુ. ઉતર્યો. બેસાડ્યો. બુદ્ધિ.

ખર્ચુંપાન. શ્રાવકનો, જાત્રાએ. અક્કલનો. ઇશ્વર-
ભક્તિ. ઇશ્વરકૃપા. સ્વભાવ સ્ત્રીઓ. અભ્યાસ.
ઇચ્છે. સોંપ્યો. ખસ્યો. શુદ્ધિમાં. આશ્ચર્ય. લગ્ન.
પ્રીતિ. ખવાડયું. ઇન્સાફ. વિજયનગર. સત્તર.
ખરીદ્યા. મિલ્કત. વર્તીશું. પરમેશ્વર. અટકાવ્યો.
વિશ્વપતિ. જગકર્તા. ભૂલ્યો. ઇશ્વરસ્તુતિ. વિશ્વ-
સ્વામી. સ્તુતિ. પ્રાર્થના. ભક્તિ શક્તિ. ગર્વ.
પ્રમાણિક. વૃદ્ધ. પ્રથમ. આગ્રહ. ધન્ય. જાપ્તો.
દ્રવ્ય. ભેળ્યું. તાકયું. યુધિષ્ઠિર. અર્જુન. ક્રોધ.
વર્તણુક. દુર્યોધન. દ્રૌપદી. ચિત્રગુપ્ત. ગંધર્વ. ગુસ્સે.
ડાહ્યો. ન્યાયાધીશ. ચર્ચા. ગૃહસ્થ. મશ્કરી. સ્વાદે.
સત્ય નિશ્ચય. અસત્ય. વૃક્ષ. આશ્રય. પ્રગટે. દુષ્ટમતિ.
વર્તમાનપત્ર. ઉત્તર. લક્ષ્મી. પત્થર. વિદ્યાર્થી.
સ્વચ્છ. ચોંટાડયાં. ઇંદ્રિય. છિદ્રો. નાહ્યા. વિદ્વાન.
ઉદ્યોગી. નિર્ણય. દિલ્હી. પ્રખ્યાત. પરાક્રમી. વિદ્યા.
મચ્છર. યુક્તિ. નમ્ર. જોર્જ. વોશિંગ્ટન. વિષ્ણુપ્રસાદ.
પુસ્તકાલય. વૃત્તાંત ધમકાવ્યા. સ્થિતિ. ભેટચો.
ઇર્ષાખોર. વુત. પ્રાણી. પ્યારૂં. ક્રૂર. સ્વારી. શ્રેષ્ઠ.
ન્યાય. નિર્દોષી. ત્રાસ. વ્યાપાર. ધક્કો. ફોડાવ્યો.

ફૂટયો. સદ્‌ગુણી. પ્રદર્શન. કિલ્લો. અગત્ય. પુષ્કળ. સંગ્રહ. પિત્તળ. પ્યાલા. તરસ્યા. ધર્માદા. આશીર્વાદ. ચોકખું. શેખચલ્લી. તર્કપ્રસાદ. વળગ્યો. ઉપાડયો. ધુણાવ્યું. ઉદ્યમ. ચેતવ્યો. મુકાવ્યો. દોડયો. પ્રયાસ. મળસ્કે. પ્રીત. વિપત્તિ. ચિંતવ્યા. પ્રકાર. ઇચ્છતા. હુક્કો. ચોકખાઇ. શ્વાસ. દુર્ગંધ. શત્રુઘ્ન અયોધ્યા. કૌશલ્યા. સુમિત્રા. લક્ષ્મણ. પ્રજા. ધિક્કાર. ચક્કર. સ્થિર. ચમત્કાર. ગ્રીષ્મ. શ્યામ. ચિત્ત. આગ્ર. પ્રસારી. પ્રફુલ્લ. વસાવ્યું. પ્રહ્‌લાદ. કસ્બો. મુશ્કેલ. વાયવ્ય. પ્રવાહ. આકૃતિ. ગોઠવ્યા. દેવસ્થાન. પર્વત. શેત્રુંજો. લસુંદ્રા. પશ્ચિમ. નિર્મળા. ચિત્રવિચિત્ર. ભૂગોળવિદ્યા. ક્રિયા. દ્વીપકલ્પ. સામુદ્રધુની. બદ્દી. સજ્જડ. છુટ્ટી. ગિલ્લીદંડા. રાત્રે. વરાળયંત્ર. મીણબત્તી. દુરસ્ત. દાક્તર. જિલ્લો. કલેક્ટર. ઇન્સ્પેક્ટર. મુન્સફ. ચોર્યાસી. ડેપ્યુટી. બોર્ડ. સિવિલસર્જન. કન્યાશાળા. શીખવ્યું. અંગ્રેજ. પ્રાંત. વિસ્મય. હલાવ્યું. સળગાવ્યો. ધર્યું. સ્ક્રૂ. ટીપ્યું. વળ્યો. નક્કર. ઉત્પન્ન. પુષ્ટિકારક. કૃષ્ણલાલ. પ્રકાશ. અવસ્થા. ભટકયા. ગુચ્છો. ગબડ્યો. ધર્મ-

શાળા. પકડું. શ્રીધર. તાણ્યું. મ્યાન. અગ્નિ. ગર્જના. ધ્રૂજતાં ચોંટયું. વસ્તી. ત્ર્યંબકલાલ. ટાંગ્યું. હૃદય. ધુક્કો. સૂક્ષ્મદર્શક. લટ્ટુ. ડુક્કર. વાસ્કુટ. ઝબ્ભા. ફક્ત. સરડાઓયું. અ ાવીસ. ત્રાજવું. પલ્લું. તોળ્યું. મધ્ય.

## મળતા જોડાક્ષર.

સત્તર. ઉત્તર. વૃત્તાંત. પિત્તળ. વિપત્તિ. ચિત્ત. મીણબત્તી.

ટટ્ટુ. છુટ્ટી. ધક્કો. હુક્કો. કિલ્લો. જિલ્લો. શેખચલ્લી પલ્લું. બિલ્લી. પ્રફુલ્લ. પકડું. નક્કર. ચક્કર. અક્કલ. ડુક્કર. ખિક્કાર. અજ્જુ. ગમ્મત. સજ્જડ. ગુસ્સો. ગબડુી. ઉત્પન્ન.

વૃદ્ધ. બુદ્ધિ. શુદ્ધિ.

સ્વચ્છતા. ઇચ્છે. મચ્છર. ગુચ્છો. સ્વચ્છ.

ચોકખું. ચોકખાઇ.

લટ્ટુ. બટ્ટી. અટ્ઠાવીસ.

ઝઝ્ભા. પત્થર.

મધ્ય. ધ્યાન. અયોધ્યા.

કૃપા. વૃક્ષ. વૃદ્ધ. પૃથ્વી. કૃષ્ણ. હૃદય. વૃત્તાંત. ગૃહસ્થ. આકૃતિ.

ખરીદ્યા. વિદ્યા. વિદ્યાર્થી. ઉદ્યોગી. ઉદ્યમ.

શ્રાવક. શ્રીધર. આશ્રય.

વિશ્વ. ઇશ્વર. પરમેશ્વર. શ્વાસ.

આશ્ચર્ય. નિશ્ચય. પશ્ચિમ.

જાપ્તો. ચંદ્રગુપ્ત.

યુધિષ્ઠિર. શ્રેષ્ઠ.

દુષ્ટમતિ. પુષ્ટિ.

પત્ર. ચિત્ર. વિચિત્ર. યત્ર. મંત્ર. જાત્રા. સુમિત્રા. રાત્રે.

સમુદ્ર. ચિદ્રો. લસુંદ્રા.

નમ્ર. આમ્ર.

પ્રકાશ. પ્રથમ. પ્રગટે. પ્રયાસ. પ્રસાદ. પ્રકાર. પ્રવાહ. પ્રસારી. પ્રફુલ્લ. પ્રદર્શન. પ્રખ્યાત પ્રમાણિક. પ્રહ્લાદ. પ્રાર્થના. પ્રાણી. પ્રાતિ. પ્રાંત.

ત્રાસ. ત્રંબક. ત્રાજવું. શ્રીધર. ક્રિયા. દ્રવ્ય. ક્રોધ. દ્રૌપદી, ક્રૂર. ધ્રૂજતા. બ્રાહ્મણી. શ્રાવક. આગ્રહ. સંગ્રહ. ચિત્રગુપ્ત. શેત્રુંજો. આશ્રય. ઇંદ્રિય. અંગ્રેજ. શત્રુઘ્ન. પરાક્રમી. સામુદ્રધુની.

ગર્વ. ગંધર્વ. તુર્ત. ભોર્જ. વિસર્ગ. આશ્ચર્ય. બોર્ડ. ચર્ચા. વાર્તા. જગકર્તા. વિદ્યાર્થી. ધર્યું.

પર્વત. નિર્ણય. નિર્મળ. વર્તણુક. તર્કપ્રસાદ. ગર્જના. સર્જન. સિવિલસર્જન. પ્રાર્થના. દુર્યોધન. નિર્દોષી. ધર્માદા. ચોર્યાસી. વર્તીશું. અર્જુન. દુર્ગંધ. ખર્યુંપાન. પ્રદર્શન. આશીર્વાદ.

---

# परीक्षाना डिक्टेशनमां आवता शब्दो.



ळाक्षर. जोडाक्षर. ज्ञान. होशियारी. पुस्तको. वनस्पति. ध्यान. ब्राह्मणी. लिपि. वरडु. विसर्ग, कळियुग. बुद्धि. हिंडाडे. खर्युंपान. श्रावक. घातकी. धणिआणी. ईश्वरभक्ति. ईश्वरकृपा. चौदश. दयाळु. शिक्षक. अंतःकरण. सोंप्यो. शुद्धि. आश्चर्य. प्रीति. आशिष. टंगावी. इन्साफ. कीमती. सत्तर. खरीद्या. मिलकत. वर्तीशुं. विश्वपति. जगकर्ता. ईश्वरस्तुति. विश्वस्वामी. प्रार्थना. भक्ति. शक्ति. प्रमाणिक. किंमत. वृद्ध. जाप्तो. द्रव्य. मिठाई. भुंडुं ताक्युं. युधिष्ठिर. अर्जुन. वर्तणुक. आबरु. दुर्योधन. द्रौपदी. चित्रगुप्त. गंधर्व. न्यायाधीश. साक्षी. गळेपडु. गृहस्थ. कदापि. निश्चय. वृक्ष. आश्रय. परिताप. प्रगटे. दुष्टमति. विद्यार्थी. स्वच्छ. चोंटाड्यां. इंद्रिय. ढांकण. कंटाळो. छिद्रो. भिनाश. लूछी. विद्वान. उद्योगी. चुकादो. निर्णय. दिल्ही. प्रख्यात. विषयो. युक्ति. वोशिंग्टन. विष्णुप्रसाद. स्तकालय. वृत्तांत. हिंमत. लक्षण. अह्लाद. डोळखुं. विनंती. अंदेशो. भिखारी स्थिति. भेट्या. ईर्षाखोर. शानकाळ. तुर्त. क्रूर. श्रेष्ठ. निर्दोषी. फूट्या. सद्गुणी. प्रदर्शन. गूंथेली. सांकळी. तल्लीन. नौतमलाल. चिला-

थत. बांधणी. संघरो. संग्रह. पित्तळ. कठिआरा. विसामो. धर्मादा. आशीर्वाद. शेखचल्ली. तर्कप्रसाद. धुणाव्युं. ठपको. ढोळायुं. उद्यम. चेताव्यो. मुकाव्यो. गोथुं. प्रयास. वीटवा. मळस्के. सुखीउं. चूसे. फूलरस. निज. खूटे. संतोष. झूले. विपत्ति. कामधेनु. चितव्या. वडोदरा. वंशपरंपरा. भोगवटा. सांतीनी. महेनतु. पुंजी. डेहली. बेनपणी. पिडाय. मंदवाड. निरोगी. जंतुओ. पाथरणुं. श्वास. बिछानुं. जाजरु. झाडी-झुडी. दुर्गंध. कैकेयी. शत्रुघ्न. अयोध्या. कौशल्या. सुमित्रा. लक्ष्मण. संदेह. चौद. धिक्कार. मुकुंद. दोरडुं. खुबीथी. उंघे. गुलांट. स्थिर. चमत्कार. ग्रीष्म. श्याम. महिमाय. कोकिला. सुगंध. चित्त. सूर. प्रफुल्ल. बटमोगरो. प्रह्लाद. पुरुषो. चढाव. वायव्य. औरंगा. प्रवाह. बगवाडा. रमणीय आकृति. काठिआवाड. शेत्रुंजा. पावागढ. तूटीने. टुकडा. पालिताणा. लसुंद्रा. भिजाय. गम्मत. पृथ्वी. निच्चाण. पश्चिम. सरिता. निर्मळ. चित्रविचित्र. किनारो. धोवाण. पिछाणीए. भूशिर. भूगोळविद्या. टंडेल. माहीती. धूसे छे. मुदत. द्वीपकल्प. हमेशां. सामुद्रधुनी. टकाउ. भट्ठी. तणखा. पैंडा. ढेडवाडो. गोदडुं. दोरडुं. गिल्लीदंडा. ओफिस. छंटातुं. मीणबत्ती. धंधुका. धोपलां. बूटमोजां. ओवरसीअर. साक्षी. खूटतां. सख्ती. लपेटी. तिजोरर. दाक्तर. जिल्लो. कलेक्टर. इन्स्पेक्टर. मुन्सफ चोर्यासी. वहीवट. कमिशनर. अधिकारी. पोलीस. डेप्युटी. इंजनेर. संमति. सिविलसर्जन. शांतिलाल. परीक्षा. हथियार. निराश. खून. मुकरदमो. जुबानी. चुकादा.

शिक्षक. चिक्कार. सख्त. पांदडां. गति. फूंक. फूंकणी.
गुंगळाई. ढांकणुं. अंग्रेज. मिठाई. कंटाळतो. निरोगी.
अथाणुं. घुंटण. ढगला. धरासणा. पंजाब. सिधव. विस्मय.
चिनाई. हेठल. रताश. तरुन. लिलाश. धुमाडो. चूंटी. थयुं.
फटकडी. पत्थर. नांदोद. झवेरात. झुंमर. स्क्रू. टीप्युं दिवाल.
खींटी. घडिआळ. चप्पु. उत्पन्न. मुळीआं. चोंटी. टटार.
शोषी. पिळाश. ढींगली. तंबु. घडीआं. दरखास्त. चोंटा-
डवाने. लाडु. नितारी. डहोली. पुष्टिकारक. शुमारे हंमेशां.
दाउदखानी. हांसोटी. ठुमसो. पिळाश. काळाश. भराउ.
घटाणा. अडद. कठोळ. बरछट. एकदळीउं. गूंदीने. चाळण.
परसुदी. खटाश. पोटीस. चूंटी. दांडी. शोषी. चिराएलां.
अगथीओ. कृष्णलाल. जीवजंतु. अवस्था. भटक्या. सूंढ.
खूबसुरत. कीडिआरुं. पोषण. कोशेटो. निरांत. घोळाया.
खाउधरां. गंधाई. देखावडुं. राक्षी. रुवांटी. घातकी ओचींती.
पोलाण. रतुमडो. रहेठाण. तूल. गबडी. लटकती. ठोकाय.
टटार. विक्राळ. टुकडी. भुराश. कीकिआरी. खंधु. श्रीधर.
वाढ. खंधाइ. ताण्युं. घंटडी. सतावशो. कासळ. अग्नि.
गर्जना. ध्रूजतां. चोंटयुं. ठेलणगाडी. घुंघवाटा. वाघण. गोस.
दीपडो. त्र्यंबक. हाडपिंजर. टांग्युं. बिहामणुं. दिवाल. कांडुं.
कदरुपुं. कौवत. हृदय. संरक्षण. मांसपेशी. सूक्ष्मदर्शक.
ढांकण. रक्षण. ढीमुं. हथेली. लट्ठ. दरद. ओसीकुं. खोळीउं.
गलेफ. शोभीतुं. अवयवो. हरिलाल. टकोरो. तळीउं. तूटतुं.
ठरायुं. सात. आठ. मशक. अब्भो. ढोरढांकर. ओढो.

 પાંચમા ધોરણનો "મુખગણિત શિક્ષક" ત્રણ આના.

मारा[illegible]प. ऊठवेठ. फत्त. टकाउ. हूंफ. टुबा. गळपटा. बेठक.
छोलाणुं. परसाळ. देरासर, पधरावीप. रसोडुं. पाणिआरुं.
धुमाडीउं. जाजरु. [illegible]ळसोक्यारो. छींडी. सीडी. दिवानखानुं.
खींटी. नळीउं. सरडाव्युं. बेसणी. मिनिट. डुगडुगी. ठळवाई.
लिपि. अठ्ठावीस. टकोरा. साठ. साठमा. सेकंड. गाजवुं.
पर[illegible]राम. पल्लुं. काटलुं. तोळ्युं. दांडी. मध्य. तोलुं. जुडुं.

---

તા. ૨૩-૧-૧૯૨૨

## શીખવા શીખવવાનાં સર્વોપયોગી.

# સરળ સસ્તાં પુસ્તકો.

## "ડિકટેશન શિક્ષક"

| | | | |
|---|---|---|---|
| બાળપોથીનો | ૦-૨-૦ | ત્રીજી ચોપડીનો | ૦-૩-૦ |
| પહેલી ચોપડીનો | ૦-૨-૬ | ચોથી ચોપડીનો | ૦-૪-૦ |
| બીજી ચોપડીનો | ૦-૩-૦ | પાંચમી ચોપડીનો | ૦-૪-૦ |

"ડિકટેશન શિક્ષક" ભાગ ૩ જો ત્રણ આના.
સુરત જિલ્લાનો નકશો ચાર આના.
સુરત જિલ્લાનો ભૂગોળ શિક્ષક ત્રણ આના.
ગુજરાતની સામાન્ય ભૂગોળની પ્રશ્નોત્તરમાળા ત્રણ આના.
મુંબઈ ઇલાકાની ભૂગોળની પ્રશ્નોત્તરમાળા ૪ા આના.
હિંદુસ્તાનની-સામાન્ય ભૂગોળની પ્રશ્નોત્તરમાળા ચાર આના.

કર્તા-છગનલાલ મોતીરામ શાહ. શાહપોર-સુરત.